

Möte i användarrådet för miljö och miljöräkenskaper den 20 april 2026

Deltagare

Närvarande ledamöter

- Anne Lidgard, Vinnova (ordförande)
- Nancy Steinbach, Tillväxtanalys
- Laszlo Sajtos, Konjunkturinstitutet
- Linda Nyström, Boverket
- Shasa Aziz Baker, Kommerskollegium
- Christian Thomann, KTH
- Carl-Henrik Eriksson, Kemikalieinspektionen
- Susanna Roth, Riksdagens utredningstjänst
- Julia Hytteborn, SMED Luft
- Magnus Bång, Jordbruksverket
- Anna Redner, LRF
- Kristina Mårtensson, SLU
- Martin Erlandsson Lampa, Vattenmyndigheterna

Från SCB

- Jens Olin, ESA/MS/LEDN
- Ylva Andrist Rangel, ESA/MS/LE
- Viveka Palm, ESA/MS/MEM
- Annika Damm, ESA/MS/MEM
- Stina Moritz, ESA/MS/LE
- Frida Olsson, ESA/MS/MEM (sekreterare)

Frånvarande

- Katarina Axelsson, SEI
- Maya Sanchez, Tillväxtverket
- Emma Carlén, Naturvårdsverket
- Emmelie Johansson, Havs- och vattenmyndigheten

1 Mötets öppnande

Anne Lidgard, ordförande, öppnade mötet och hälsade alla deltagare välkomna.

2 Dagordning

Dagordningen godkändes utan invändningar.

3 Välkomna och presentationsrunda

Alla deltagare fick presentera sig med namn och organisation samt berätta vad för statistik från SCB som de är användare av kopplat till detta råd.

4 Förra mötets anteckningar

Mötesanteckningarna från föregående möte antogs utan ändring.

Ledamöterna informerades om att det förs anteckningar under mötet som kommer publiceras på SCB:s hemsida och som nås via länken nedan:

[Användarrådet för miljö och miljöräkenskaper](#)

5 Aktuellt från SCB

Jens Olin, enhetschef på enheten för miljö och samordning på SCB, presenterade aktuellt från SCB.

SCB:s Användarråd för kommunikation har lagts ned

Under flera år har det varit utmanande att hitta områden och frågor som passar att ta upp med användarrådet för kommunikation och som SCB bedömer kan ge värde.

Kommunikationsenheten ser ett stort värde av kontakter med användare. De arbetar i första hand med användartester och -dialoger för att stämma av olika lösningar och satsningar. I dessa fall vänder de sig ofta till ledamöter i de övriga användarråden då de oftast är mer representativa användare av SCB:s statistik. Framöver avser de också att delta på dessa användarråd i högre utsträckning.

Kommunikationsenheten skulle möjligtvis kunna bjudas in till detta användarråd när det är aktuellt.

Det myndighetsövergripande användarrådet för utbildningsstatistik har lagts ned

Användarrådet som SCB har haft gemensamt med Skolverket, Universitetskanslersämbetet och Centrala studiestödsnämnden har funnits i sex år. Det gemensamma användarrådet har nu lagts ner och SCB arbetar med att starta upp ett nytt användarråd i egen regi.

Regeringsuppdrag om system för säkra behandlingsmiljöer inom hälsodataområdet

Det finns ett regeringsuppdrag att utreda förutsättningarna för att tillhandahålla säkra behandlingsmiljöer inom ramen för det europeiska hälsodataområdet – European Health Data Space (EHDS). SCB har tillsammans med Socialstyrelsen och Inspektionen för vård och omsorg (IVO) fått olika uppdrag inom området. SCB ska utreda förutsättningarna för hur ett system med säkra behandlingsmiljöer bör organiseras och utvecklas i Sverige inom ramen för EHDS. Inom det ska SCB se över möjligheterna att utnyttja befintliga infrastrukturer där så är möjligt och lämpligt och förutsättningarna för att SCB ska tillhandahålla en säker behandlingsmiljö. SCB ska även utreda huruvida en sådan lösning kan byggas på en vidareutveckling av MONA eller om det krävs en ny typ av lösning samt om SCB eller ansvarig myndighet inom hälso- och sjukvårdssektorn ska tillhandahålla en eller flera säkra behandlingsmiljöer.

En delrapport från uppdraget presenterades den 5 februari 2026.

SNI 2025 är infört i företagsregistret

Den 8 december 2025 lanserade SCB uppdaterade SNI-koder, SNI 2025, i det statistiska företagsregistret (den uppdaterade versionen ersätter SNI 2007). Förändringen har skett för att stämma överens med en ny version av branschkode (NACE) inom EU och under 2025 har därför ett stort arbete pågått med att koda om ca 500 000 arbetsställen i företagsregistret med de uppdaterade SNI 2025-koderna.

Koderna sprids nu vidare i samhället via SCB:s allmänna företagsregister.

PXWeb

Sedan oktober finns nu ett nytt förbättrat API i Statistikdatabasen, PxWebApi v2. [Läs om API:erna i Statistikdatabasen](#) Vill du få hjälp att ändra ditt uttag finns det en konverterare där du kan ändra ditt API-uttag i PxWebApi v1 till PxWebApi v2. [Konvertera PxWebApi v1 till PxWebApi v2](#)

Årsredovisning, verksamhetsplaner och budgetunderlag finns att ta del av

SCB:s årsredovisning

SCB:s årsredovisning för 2025 finns nu publicerad på SCB:s webbplats.

[Årsredovisning \(scb.se\)](#)

SCB:s verksamhetsplan

SCB:s verksamhetsplan utgår från dels de riktlinjer statsmakterna har angett i lagar, förordningar och andra beslut, dels de riktlinjer myndigheten själv har beslutat om. Bland de förra är det främst SCB:s instruktion och regleringsbrevet för SCB som återspeglas i verksamhetsplanen. Bland de senare är det främst SCB:s strategi som har påverkat planen.

SCB har jobbat med fyra målbilder och är i slutfasen och även fått medel för att prioritera verksamheten, till exempel nytt produktionssystem för prisstatistiken, ny plattform för att bearbeta och analysera statistiken (BALSAM). SCB håller också på att gå över till ett nytt datacenter.

SCB:s arbetsplan

SCB:s arbetsplan är en översiktlig beskrivning av den planerade anslags-finansierade verksamheten under året och planerade större förändringar.

SCB:s budgetunderlag

[Verksamhetsplaner och budgetunderlag \(scb.se\)](#)

I budgetunderlaget redovisas de samlade framtida behoven av ny och förbättrad statistik. AI, datafångst, säkerhet och beredskap är några delar som är prioriterade för SCB.

Sveriges officiella statistik-årlig rapport för 2025

SOS-rapporten lämnas till regeringen senast den 31 mars. Rapporten publicerades i början av april på SCB.se.

På gång

SCB:s och Örebro universitets sommarskola 2026

I sommar arrangerar SCB tillsammans med Örebro universitet en digital sommarskola på temat prisindex och indexteori – användarperspektiv, teori och praktisk tillämpning. Det är kostnadsfritt att delta. Mer information kommer senare på SCB:s webbsida.

När: 20:e augusti (cirka 9.00 – 15.00)

Hur: Digitalt via Zoom

Nytt regeringsuppdrag

Regeringen ger SCB och Myndigheten för digital förvaltning (Digg) i uppdrag att förbereda ny funktion för stöd för bättre datahantering. Samtidigt föreslås en ny lag för att förenkla datadelning i offentlig förvaltning. Även ett uppdrag kopplat till samhällsnytta och effektivare lösningar på data.

Från användarrådet:

KTH undrar om det är det möjligt att få tillgång till AI-verktyg som skulle kunna förenkla / snabba på kodningen i MONA. SCB svarar att det för närvarande inte är möjligt att använda AI-verktyg som skulle kunna förenkla / snabba på kodningen i MONA. En sådan lösning skulle, bland annat, kräva en uppdaterad hårdvara för MONA.

Kommerskollegium undrar om någon har ett utpekat ansvar kopplat till statistik och beredskap. Jens förklarar att det inte finns något utpekat statistikområde avseende beredskap. SCB är inte en beredskapsmyndighet men det finns kopplingar till andra beredskapsmyndigheter, bland annat när det gäller dataförsörjning. Viveka Palm berättar att Energimyndigheten har ett nytt uppdrag kopplat till energiberedskap som handlar om att främja en trygg energiförsörjning i Sverige.

Trafikanalys lyfte synpunkter kring SCB:s uppdragshantering. SCB följer upp detta med Tillväxtanalys efter mötet.

6 Kostnader för jordbrukets gröna omställning

Anna Reder från LRF presenterade rapporten "Kostnader för jordbrukets gröna omställning".

Kostnader för jordbrukets gröna omställning - LRF

Beräkningsprinciper

1. Utgå från beting och åtgärder i de svenska miljö kvalitetsmålen och EU-direktiv som trätt i kraft.
2. Använd i möjligaste mån redan beräknade kostnader från myndigheter, utredningar och forskare.
3. Använd nuvarande kända priser istället för att spekulera om framtida högre eller lägre kostnader för miljö- och klimatåtgärder.
4. Det är kostnader på gårdar som beräknats, inte i industrin före eller efter gården.

Det finns fyra delar i livsmedelsproduktionens gröna omställning. Dessa är:

1. Klimat och energi
2. Biologisk mångfald
3. Markvård, vattenvård och luftvård
4. Klimatanpassning

Kostnader för klimat och energi för investering beräknades till 15,7 miljarder kronor och årliga kostnaden på 6 miljarder kronor. Den största posten för investering är investering i biogas och för de årliga kostnaderna är den största posten biodrivmedel.

Kostnader för biologisk mångfald beräknades till 13,7 miljarder kronor för investering och årlig kostnad på 3,4 miljarder kronor. För investeringskostnaden är restaurering av igenväxt betesmark samt stallar till fler betesdjur stora

kostnader. Den absolut största posten för årliga kostnader är skötsel av nuvarande och ny betesmark.

Kostnader för mark-vatten- och luftvård beräknades till 7,1 miljarder för investering och 759 miljoner kronor för årlig kostnad. För investeringskostnaden var precisionsbekämpning, byte av ny utrustning, den största posten. För den årliga kostnaden var fång- och mellangrödor den största posten.

Kostnader för klimatanpassning beräknades till 55 miljarder kronor för investering och årlig kostnad på 80 miljoner kronor. Investeringskostnaden var den största kostnaden. Investeringskostnaden är begränsad till vattenrelaterade kostnader.

Avslutningsvis presenterades exempel. Ett exempel på kostnader och intäkter av miljö- och klimatåtgärder – mjölkgården följt av ett räkneexempel av kostnader för ett glas mjölk. Exemplet med mjölk visade bondens andel av priser för ett glas mjölk och kostnader för hållbarhetsåtgärder. Därefter presenterades ett exempel på kostnader och intäkter av miljö- och klimatåtgärder för en växtodlingsgård följt av räkneexempel för en brödlimpa.

7–9 Rådet delades i två grupper

Grupp: Växtnäring och odlingsåtgärder

7a) Nytt från växtnäringsstatistiken

Ylva Andrist Rangel och Stina Moritz, SCB, går igenom nytt från växtnäringsstatistiken.

Gödselmedel och odlingsåtgärder i jordbruket (GU/OÅ) 2025

Datainsamling avslutad, svarsfrekvens ca. 77%. Nu pågår granskning och utformning av nya tabeller.

Även **uppdatering av näringshalter i stallgödseln** (N, P, K i brunnen) med hjälp av dataunderlag från Greppa Näringen (Jordbruksverket) för stallgödselberäkningen i Gödselmedelsundersökningen (GU). I senaste versionerna av Greppas program VERA och i *Rekommendationer för gödning och kalkning* från Jordbruksverket redovisas djurkategorierna på en finare/annan nivå än tidigare. Nu finns det fler djurgrupper fördelat på till exempel köttras/mjölkras, intensiv/extensiv och fler åldersgrupper. Dessa kategorier är på en finare nivå än kategorierna i GU. Greppa Näringen har under våren beräknat halter av N, P och K i stallgödsel till SCB för att passa i så stor utsträckning som möjligt till GU. Men eftersom det saknas uppgifter om djurantal i Sverige på denna finare nivå blir det svårt att vikta näringshalter för att passa helt med de olika stallgödselslagen i GU.

Publicering av statistiken: 18 juni (GU) och 26 nov (OÅ)

GU/OÅ m.m. på PO18

Framställningen av PO18-tabeller är nu inbyggt i ordinarie statistikproduktion. Årgångarna 2022 och 2025 tas fram inom ramen för anslaget på grund av stort användarbehov.

Försäljning av mineralgödsel för jord- och trädgårdsbruk 2024/25

Publicering 7 maj 2026

<https://www.scb.se/mi1002>

Grants Satellitdata - skörderester och jordbearbetning

Skörderester – pågående projekt med RISE. För jordbearbetningstidpunkt har SCB fått tillgång till skript från Jordbruksverket som redan använder satellitbildsanalys för att följa upp de arealbaserade stöden. Mer detaljer och preliminära resultat redovisas under punkt 8a.

Internationellt

Just nu pågår diskussioner med Eurostat om hur Sverige ska redovisa olika vallarealer/gräsmarker (nuvarande åker-/betesmark) till EU enligt SAIO Crops¹ (Jordbruksverket ansvarig). Tex Temporary grasses and grazings, Leguminous plants harvested green, Permanent grassland. Definitionerna av arealerna i SAIO beror till exempel på ålder och baljväxtinslag. I Sverige finns sedan länge definitionen av åkermark och betesmark, där definitionen av betesmark är att den ej går att plöja. Detta påverkar även SCB:s växtnäringsstatistik, då rapporterade arealer och skördar enligt i SAIO Crops ligger till grund för växtnäringsbalanserna (GNB) i SAIO Nutrients.

Grants SAIO - Växtnäringsbalanser

Genomgång av nya SAIO Nutrients-mallar (gröd- och djurtabeller) för kommande rapportering av växtnäringsbalanser (GNB).

Uppdatering av halter (N och P) för grödor och skörderester samt uppdatering av halter (N och P) för mjölkkor (exkretionsfaktorer). Av djuren uppdateras endast för mjölkkor, pga. svårigheten med matchning mot de nya djurgrupperna i VERA.

Arbetar tillsammans och synkar koefficienter med SMED_Luft för att harmonisera mot klimat- och luftrapporteringen.

Slutrapport till Eurostat 31/8.

---

¹ [Commission Implementing Regulation \(EU\) 2023/... of 25 July 2023 laying down rules for the application of Regulation \(EU\) 2022/2379 of the European Parliament and of the Council as regards crop production statistics](#)

Återkoppling och fortsatta diskussion av förra mötets punkt "Diskussion gällande publicering av statistik 2026"

SCB presterade förslag på utformning av nya/ändrade tabeller gällande spridning och lagring av hästgödsel, fördelning av stall-/betesgödsel, samt redovisning av mineralgödsel och andra organiska gödselmedel.

Förslagen diskuterades i gruppen, men ledamöterna kommer även få återkomma med detaljerade synpunkter via mail. Nedan en sammanfattning av diskussionen:

Total mängd spridd hästgödsel på gårdens åkermark

När det gäller hästgödsel får SCB information om hur mycket näring som hästgödsel innehåller från Greppa Näringen efter stall- och lagringsförluster, men innan spridningsförluster. Eventuellt skulle vi kunna använda svaren som kommit in för hästgödselgivor på största fältet gällande spridningsteknik och tidpunkt för att beräkna spridningsförluster för hästgödseln (totalanvändning). Det är bättre att redovisa kvävet i hästgödseln efter alla förluster, dvs även spridningsförluster så det blir samma kväve som redovisas i resten av rapporten, vilket också gör det enklare att jämföra med andra redovisade gödselmedel.

Lagring av hästgödsel

Förslag på tabell som liknar nuvarande tabell 10 i rapporten "Gödselmedel i jordbruket" med andelar av antalet hästar på jordbruksföretag (LBR) med olika lagringssätt.

Fördelning stall-/betesgödsel

Förslag att redovisa medelvärde av andelen betesgödsel, men även dela upp i intervall (klasser) liknande nuvarande tabell 13. Exempel på klasser 0–10, 10–20, 20–30 ..., 90–100%. Redovisning på både riket samt PO8 och eventuellt korsa med längden på betesperioden.

Mineralgödsel och andra organiska gödselmedel

Renodla redovisningsgruppen "**Mineralgödsel**" så att endast mineralgödsel ingår, det vill säga ta bort andra organiska gödselmedel helt från tabell 1–3 och 6.

Ändringar tabell 3 – förslag på redovisningsgrupper:

- **Biogödsel**, eventuellt räkna upp till totalmängden (ton våtvikt) från Energimyndigheten.
- **Övriga organiska gödselmedel**, exklusive avloppsslam, det vill säga SCB slutar att inkludera avloppsslam som en delmängd av gödselmängder i GU. Naturvårdverket har officiell statistik över spridning av avloppsslam på åkermark (mängd TS samt N- och P-halter), som kan hänvisas till i rapportens textdel.

Redovisningen görs för riket och eventuellt tre riksområden (RO3), och/eller ha kvar uppdelningen eko/konventionell.

Övergripande – alla tabeller

Finns ett önskemål från användarna att SCB ser över alla tabeller så att det blir tydligt i tabellerna vad som är "basen", tex procent av grödarealen eller procent av antalet djur etc.

Potentiellt nya tabeller (i framtiden)

Spridningstidpunkt för mineralgödsel. På sikt kan vi börja redovisa även spridningstidpunkt för mineralgödsel. Ur ett användarperspektiv är det intressant att följa upp hur stor utsträckning delade givor används, då det är en viktig åtgärd för att minska förluster. Årstiden kan även påverka utsläppen från mineralgödsel.

Spridningstidpunkt, spridningsteknik och nedbrukning för biogödsel kan vara intressant och eventuellt något vi kan ta med i GU 2028 när det är planerat med extra fokus på biogödsel.

8a) Satellitbildsanalys för skörderester och jordbearbetning

Ylva Andrist Rangel, SCB, presenterar pågående projekt.

Projektform EU-finansierat 2-årigt GRANT-projekt. Samabete med RISE och Jordbruksverket och även finska LUKE.

Användarbehov

Statistik över skörderester och jordbearbetning behövs för beräkning av växtnäringsbalanser (kväve och fosfor) för jordbruksmark, utsläpp av växthusgaser och ammoniak samt läckage av växtnäring från åkermark.

Utmaningar

Finansiering: SCB saknar permanent finansiering för statistik om skörderester. Urvalsundersökningar har genomförts tre gånger: 1997, 2012 och 2024 (de två senaste medfinansierade av EU-bidrag).

Uppgiftlämnarbörda: Datainsamling från lantbrukare medför administrativ börda för jordbruksföretagen.

Lösning → Alternativa datakällor som också är mindre kostsamma

- *Warsaw memorandum*² (47th meeting of the European Statistical System Committee 2021). "Använd satellitdata för officiell statistik"

---

² <https://dgins2021.stat.gov.pl/warsaw-memorandum>

- Potential med satellitdata: Skörderester och jordbearbetning på fält är "ja/nej"-variabler som eventuellt kan observeras relativt enkelt (?) med satellitbildsanalys.

Referensdata i fält

Insamlade data från lantbrukare 2022 och 2024 (urvalsundersökningar) avseende jordbearbetning respektive hantering av skörderester från spannmål, baljväxter och oljeväxter, potatis och sockerbeter med mera.

Satellitdata

Sentinel-1, Sentinel-2 (inkl. Normalised Difference Vegetation Index) används.

Preliminära resultat

Jordbearbetning – 48% av åkermarken i Sverige bearbetad 2021/2022 enligt initial satellitbildsanalys. Nu pågår jämförelse med statistik och mikrodatat från urvalsundersökningen 2022.

Skörderester – resultat hittills i delprojektet kommer att redovisas av RISE vid möte 23 april.

9a) Runda runt bordet växtnäringsstatistik

Rådets ledamöter fick kortfattat berätta om sina organisationers:

- Pågående aktiviteter/projekt relevanta för användarrådet
- Användande av statistik om växtnäring och odlingsåtgärder
- Behov av ny statistik, utveckling och förändring av existerande statistik

Jordbruksverket (SJV)

Arbete pågår kring de nya stöden från och med 2028. Många uppdrag till SJV, till exempel regeringsuppdrag om att se över stödformerna för att minska övergödning. Redovisningen av det uppdraget kan ses som en bruttolista inför nästa steg med att ta fram förslag till nya åtgärdstexter. Arbete pågår även med en ny plan för de svenska EU-stöden, NRP-planen, som ska gälla från och med 2028 och ersätta Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitikerna.

Kväveklivet – stöd för att minska utsläpp av ammoniak (NH₃). Många ansökningar handläggs för närvarande. Budgeten uppgår till totalt 100 miljoner kronor per år, med eventuell ökning från och med 2027. Överträdelseärende kopplat till Takdirektivet pågår.

Översyn av nitratkänsliga områden. Beslutad och ska lämnas till RK. Inte så mycket ändringar. Använder vanligtvis underlag från Vattenmyndigheternas klassificering (men inte denna gång, pga. att rapporteringscykler på 4 resp. 6 år inte passade ihop).

Livsmedelsstrategin. Kopplat till miljömålen. Två rapporter från SJV. En om förslag på mål och metoder för svensk livsmedelsproduktion (RA25:10). Den andra är en uppföljning livsmedelskedjans utveckling utifrån livsmedelsstrategin mål (RA26:7).

LRF

Mycket fokus på växtnäring. Prisbilden är en utmaning – hur lösa problematiken kring de höga kostnaderna (inkl. tullar och avgifter) för mineralgödsel?

Ammoniak (NH₃). Hur ska utsläppen minska samtidigt som Sverige ska öka produktionen? Fler kor leder till ökade utsläpp, men det finns åtgärder som kan minska dessa.

Lustgas. Sverige räknar i dagsläget med att 1 % av kvävet i gödsel leder till lustgasutsläpp, medan Danmark använder en faktor på 0,3 %. Detta innebär att Sverige får en sämre 'rating', då de beräknade utsläppen blir högre.

Kommentar från Julia (SMED Luft): *Ja, det finns en ny lägre koefficient baserat på resultat från en ny studie i Danmark. Men studien/resultaten anses inte vara tillräckligt robust. Den ny koefficienten kommer därför inte att användas i de beräkningar som ligger till grund för Danmarks inventeringen/rapporteringen av växthusgaser. Branschen i DK är dock intresserad av att danska inventeringen går över till den ny faktorn. Men DK fortsätter alltså att räkna med 1%.*

Markus Hoffman har varit på HaV och tagit del av information om att kväveläckage, mätvärden från de s.k. typområdena, har ökat och att det bedöms vara kopplat till ökad temperatur i marken. Dvs ökat kväveläckage trots åtgärder, men beror alltså på en faktor som är svår att påverka direkt med åtgärder.

Kommentar från Kristina (SLU): *Lite som att slå in öppna dörrar. Sett över längre tid är vädret (temperatur och avrinning) en mycket större faktor för kväveläckaget än åtgärder. Det är därför SLU tar fram beräkningar av ett så kallat "normalläckage", där indata avseende temperatur och avrinning normaliserats över en lång tidsperiod.*

Vattenmyndigheterna

Arbetar i 6 års cykler. Nu görs beräkningar av åtgärdsanalyser (övergödning) som ger underlag för att bestämma miljö kvalitetsnormer. Samråd i november. Beslut 2027.

Övergödning - Information tas fram om belastningen på varje vattenförekomst, uppdelad på olika källor, såsom jordbruksläckage, punktkällor och små avlopp. Varje vattenförekomst har även en egen statusklassning.

En fråga är hur mycket fosfor behöver minska. Fosforbetinget beräknas med hjälp av optimeringsverktyg för att uppskatta hur långt det är möjligt att nå i praktiken. Analysen syftar till att besvara både hur mycket belastningen måste minska och hur stor minskning som realistiskt kan uppnås. Detta används för att

bedöma vilken fosforstatus som är möjlig att nå. Om det uppstår ett så kallat statusglapp kan undantag i miljökvalitetsnormerna behöva tillämpas för vissa vattenförekomster.

SMED Luft

Arbete med 2027 års submission, referensår 2025. Preliminär statistik publiceras den 17 juni. Detta sammanfaller dock med att klimatutredningen lämnas till regeringen. Naturvårdsverket (NV) kommer därför att hålla en pressträff.

Det är mycket utveckling av modeller just nu. För ammoniak står jordbruket för cirka 80 % av utsläppen. Det finns ett stort intresse av att få in fler åtgärder i beräkningarna, men metodförändringar måste tas fram på rätt sätt. Det måste även finnas underlagsdata. Inom SJV:s regeringsuppdrag om climateffektivitet i jordbruket, görs nu mycket mätningar av lustgas. Många av dessa mätningar sker dock inom befintliga fältförsök med olika behandlingar. För att kunna använda resultaten i nationella modeller/beräkningar skulle det även behövas mer storskaliga mätningar över hela landet. Detta är en förutsättning för att kunna justera emissionsfaktorn (i dagsläget 1%) för lustgas på ett tillförlitligt sätt. De danska experterna inom inverteringen har ett förslag på att ta alla referensvärden från samtliga studier och skapa ett medelvärde.

Inom samma regeringsuppdrag har även en forskare på SLU (Karin Andersson) fått i uppdrag att se över samtliga emissionsfaktorer för ammoniak. Befintliga emissionsfaktorerna är över 20 år gamla. Översynen kan bli ganska genomgripande. Resultaten ska publiceras i december. Även metanutsläpp från får och nötkreatur ses över inom ramen för arbetet.

Utsläppsscenarioer beräknas i år och kommer att publiceras vid årsskiftet. Jordbrukssektorn är generellt svårt att beräkna. SJV tar fram underlag för hur många djur man bedömer kommer att finnas i framtiden, liksom antaganden om möjliga åtgärder.

SLU

Har gjort klart uppdrag åt Vattenmyndigheterna och Jordbruksverket om utvärdering av stöden.

Kommer göra nya beräkningar av jordbruksläckaget för åren 2022 och 2025 när data bli tillgängligt. Välkomnar beskedet att SCB kommer ta fram statistik på PO18 inom ramen för anslaget.

Naturvårdsverket (via mail)

NV publicerar preliminär statistik för utsläpp av växthusgaser för år 2025 den 17 juni. I samband med det kommer även NV:s underlag till regeringens kommande klimatredovisning levereras.

Grupp: Miljöräkenskaper

7b) Nytt från miljöräkenskaperna

Frida Olsson, SCB, presenterade vad som är på gång på miljöräkenskaperna.

Fysiska räkenskaper

Materialflöden publicerades i slutet på januari i år. Inhemsk materialkonsumtion låg på 22,8 ton per person år 2024 vilket är en ökning med ca 3 procent sedan 2023. Miljöräkenskaperna har även publicerat data för årsutsläpp där växthusgasutsläppen från Sveriges ekonomi ökade med 7 procent 2024. Utsläppsökningarna berodde främst på en ökad användning av fossildiesel. Kommande publiceringar kommer ske i juni, augusti och oktober.

Kopplat till Input-output-området är mycket på gång just nu. I december publicerades statistik om växthusgasutsläpp i industrins värdekedjor. SCB har dessutom äskat pengar från regeringen för att publicera växthusgasutsläpp i industrins värdekedjor årligen från 2027. Vidare publiceras uppdaterad statistik om exportens klimateffekter den 30 april på hemsidan.

I forskningsprojektet Formas PRAM genomförs en utredning av databasen FIGARO som indata samt förbättrade och utvecklade metoder för utsläpp från livsmedel, flyg (höghöjdseffekter) och utsläpp från biomassa. Ett Eurostat grantsprojekt för vidare utveckling av FIGARO och aggregeringseffekter av produktgrupper är också på gång nu under året.

Monetära räkenskaper

Viveka Palm på SCB har skrivit en kortanalys om minskat stöd till klimatomställningen. Den baseras på vår statistik om miljösubventioner. Flera kortanalyser kopplat till de monetära räkenskaperna kommer publiceras under året. Länk till kortanalysen: [Minskat stöd till klimatomställning](#)

I slutet på januari har SCB publicerat ny statistik om miljöskyddskostnader för år 2024. Framför allt ökat investeringarna inom vatten. Uppdaterad statistik kommer publiceras igen i oktober.

Förra året behövde uppdateringen av miljöräkenskapernas analysverktyg nedprioriteras. Användarrådets ledamöter har lyft att analysverktyget är mycket uppskattat och därför har SCB valt att uppdatera analysverktyget en gång till detta år. Förutom i höst kommer analysverktyget även publiceras nu i vår.

Arbete under året

Fyra grantsrapporter har publicerats på vår hemsida. Dessa är:

- [Utveckling av ekosystemräkenskaper 2025](#)
- [Utveckling av miljömotiverade subventioner 2025](#)

- [Utveckling av skogsräkenskaper i Sverige 2025](#)
- [Analys av materialfotavtryck 2025](#)

Alla rapporter hittas under rubriken "Rapporter" på miljöräkenskapernas hemsida.

Ekosystemräkenskaper är ny statistik som rapporteras till Eurostat för första gången i slutet på 2026. Förhoppningsvis kan mer berättas på nästa användarrådsmöte.

Klimatinvesteringar rapporterade SCB in till Eurostat för första gången förra året. Detta kommer bli en årlig rapportering och SCB kommer skicka in nya siffror i höst igen.

I produkten miljösektorn pågår just nu ett arbete med att se över metoder, kod och dokumentation.

Avslutningsvis tipsar Frida om att prenumerera på ny statistik på scb.se.

[Ny statistik via e-post](#)

8b) Internationell utblick

Viveka Palm, SCB, presenterade arbetet med SEEA standard uppdatering.

Manualen, FN standard SEEA Central Framework, uppdaterades senast 2012 och en ny uppdaterad version kommer i mars 2028. Mycket arbete pågår nu med detta.

Ambitionen är att kunna ta delar av nationalräkenskaperna för 2025 SNA och BPM7 för att det ska hänga ihop med detta. SNA står för System of National Accounts och är standarden för nationalräkenskaperna. BPM7 står för Integrated Balance of Payments and International Investment Position Manual (sjunde upplagan) och är Internationella valutafondens (IMF) manual.

Diskussioner pågår med Government Finance Statistics (GFS), Classification of Functions of Government (COFOG), Monetary and Financial statistics (MFS).

Arbetet ska resultera i 29 Guidance Note med fyra olika grupperingar. Dessa grupperingar är:

1. Övergripande
2. Fysiska flöden
3. Monetära flöden
4. Naturreсурser

SCB ansvarar för två Guidance notes, A3 och C7. A3 står för "Guidance note A3 - Update of existing information on environmentally extended input output

analysis, EE-IOT” och C7 står för ”Elaborating enviromental tax abatements”. Sverige deltar även i diskussioner för fler guidance notes.

Skatteundantag ”Tax reliefs” och en del är guidance note C7. I arbetet jobbas det med hur skatteundantag som relaterar till miljö ska inkluderas i manualen. Detta har inte varit med i manualen från 2012. Sverige arbetar tillsammans med Irland, Luxemburg, Nya Zeeland, Nederländerna och Tyskland med detta.

Guidance note A3 handlar om uppdaterad information av miljö av Input-output. Arbetet med A03 har påbörjats. Nils Brown och Viveka Palm arbetar med detta från SCB tillsammans med Nederländerna, Nya Zeeland, Eurostat och IMF.

Från användarrådet:

Kan ROT och RUT ses som ett skatteundantag men för NR (Nationalräkenskaperna), som ett exempel? Viveka förklarar att miljöräkenskaper till viss del skiljer sig från NR vad gäller skatteundantag.

9b) Runda runt bordet miljöräkenskaperna

Rådets ledamöter fick kortfattat berätta om sina organisationers:

- Pågående aktiviteter/projekt relevanta för användarrådet
- Användande av statistik om växtnäring och odlingsåtgärder
- Behov av ny statistik, utveckling och förändring av existerande statistik

Riksdagens utredningstjänst:

Riksdagens utredningstjänst (RUT) är ett stöd till Riksdagens ledamöter och partikanslier. Uppdragssekretess råder vilket innebär att RUT inte kan dela information om de uppdrag som de har. En arbetsgrupp är tillsatt för att öka kompetensen inom klimatområdet. Mycket arbete med att ha kontakt med andra myndigheter och nu en intensiv fas att utvärdera de modeller som har kartlagts.

RUT använder mycket statistik från SCB, ofta för att få en snabb överblicksbild. Oftast den mest färska statistiken, som utsläppsstatistiken. Vidare lyfter RUT att det är viktigt med dokumentationen. Kvalitetsdeklarationen fokuserar mer på kvalitén och ibland behövs snarare information om vilken indata, till exempel miljömotiverade subventioner där vilka subventioner som ingår är svårt att hitta.

Konjunkturinstitutet

Konjunkturinstitutets miljöekonomiska avdelning analyserar EU och Sveriges klimatpolitik. Mycket uppdrag kommer från Regeringskansliet där en del av tiden går till att förbereda inför förhandlingar av olika frågor för Sverige. Konjunkturinstitutet använder statistik från nationalräkenskaperna och miljöräkenskaperna för EMEC (Environmental Medium Term Economic Model). Använder modellen för att förstå sambandet mellan svensk ekonomi och

klimatpolitiska styrmedel, till exempel merkostnader för svenska klimatmål på svenska ekonomin. Tacksam för allt stöd som Konjunkturinstitutet får från SCB.

Kemikalieinspektionen

Söker statistiker och dataanalytiker för miljöområdet på KEMI.

Regeringsuppdraget om växtskyddsförordningen är på gång, tillsammans med Jordbruksverket. Jobbar med avvägningar i uppgiftslämnarbörda. Produkten Överblick hälsofarliga kemikalier behöver skjutas på till september, den brukar annars publiceras nu kring valborg. I och med förstärkning av fler personer ska Kemikalieinspektionen titta på att tillgängliggöra mer öppen data.

Boverket

Boverket jobbar med införlivandet av omarbetande direktivet av energiprestanda (EPDB). Detta ska göras i enlighet av EU-direktivet. GVP-indikator ska in i energideklarationen i år. Idag finns det ett krav på att en klimatplan ska tas fram, men den behöver justeras. Detta ska redovisas i juni i år. I höst ska Boverket lämna underlag till det internationella byggverksplanen. Nya byggnader och befintliga byggnader. Ska ingå i definitionen av nollutsläppsbyggnad. Kommer redovisas första oktober 2026.

Från användarrådet:

ETS 2, Emission Trading System 2, kommer det skattas som en miljöskatt? I och med att det är en prissättning på fossila bränslen. Känns rimligt att ETS 2 borde vara med, men finns ingen fri tilldelning av ETS 2. Vad NR skattar det som spelar såklart också roll. SCB kan inte svara på plats men tar med sig frågan.

Miljömotiverade subventionerna, finns branschvisa tabeller? SCB svarar att branschvisa tabeller finns under Tabeller och diagram på miljöräkenskapernas hemsida.

Fråga från Viveka till Kemikalieindikatorer gällande förenklingsuppdrag. Kemikalieinspektionen berättade att de gav förslag på vissa delar men inte mycket förändringar i själva datan. Bland annat lite förändringar i anmälningsplikt. Har slutrapporterat till regeringen för två månader sedan.

10 Återsamling

Hela gruppen återsamlades för att diskutera de sista punkterna tillsammans i hela användarrådet.

11 Övriga frågor

Inga övriga frågor.

12 Utvärdering av dagens möte

Även denna gång lyftes det fram att det var uppskattat att ha rådet uppdelat på två under en del av mötet. Mycket diskussion och värdefullt för oss från SCB också. Ylva lyfter fram att nästa gång kanske växtnäringstatistiken ska justera agendan för att få mer tid till diskussion.

I miljöräkenskapsgruppen lyfts det fram att det vore ännu mer spännande med en djupare analys av något visst ämne.

Bra med uppdateringar vad som händer generellt på SCB. Viktigt för oss på SCB också att fånga upp vad som är nytt på gång för våra användare och veta hur nya saker har tagits emot.

Ses en gång i halvåret är lagom ofta menar rådet.

13 Summering och kommande möte

Deltagarna tackades för deras bidrag under detta användarrådsmöte. Nästa möte kommer äga rum under hösten 2026.